

LOKALNI PROGRAM KULTURE

OBČINE NAZARJE 2014-2017

Maj 2014

Lokalni program kulture Občine Nazarje 2014-2017 je pripravljen na podlagi predhodnega Lokalnega programa kulture Občine Nazarje 2004-2007.

Ožja pripravljalna skupina:

Majda Podkrižnik, Vladimira Planovšek, Barbara Šoster-Rutar, Marinka Remic

Odgovorna oseba:

Županja Občine Nazarje:

Majda PODKRIŽNIK, univ.dipl. ekon., l. r.

Številka dokumenta: 610-0003/2014-4

Datum potrditve dokumenta: Sklep z dne 29. maj 2014, 31. seja Občinskega sveta
Občine Nazarje

KAZALO

1. UVOD	4
2. KULTURNA TRADICIJA V OBČINI NAZARJE	5
2.1. NAZARJE	5
2.2. KOKARJE	6
2.3. ŠMARTNO OB DRETI	6
3. NALOGE IN CILJI OBČINE NAZARJE NA PODROČJU KULTURE	7
3.1. NALOGE OBČINE NAZARJE NA PODROČJU KULTURE	7
3.2. CILJI OBČINE NAZARJE NA PODROČJU KULTURE	7
3.2.1. Zagotavljanje dostopnosti kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost	7
3.2.2. Ohranitev obstoječega kulturnega standarda in njegova postopna nadgraditev ...	8
3.2.3. Financiranje kulturnih dejavnosti skladno z zakonom	8
3.2.4. Nazarje kot pomembno in prepoznavno kulturno središče	8
3.2.5. Zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje kulturnih dejavnosti	8
3.2.6. Zagotavljanje pogojev za razvoj kulturnoumetniške ustvarjalnosti občanov	9
3.2.7. Dvig kulturne ravni in konkurenčnosti ponudbe	9
3.2.8. Predstavljanje naravne in kulturne dediščine	9
4. SEDANJE STANJE NA PODROČJU KULTURE Z OPREDELITVIJO CILJEV	10
4.1. INSTITUCIONALIZIRANA KULTURA	10
4.1.1. Osrednja knjižnica Mozirje, Krajevna knjižnica Nazarje	10
4.1.2. Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Mozirje	13
4.1.3. Muzej Vrbovec Nazarje	14
4.2. LJUBITELJSKA KULTURA	16
4.2.1. Kulturno društvo Nazarje	16
4.2.2. Kulturno društvo sv. Martina Marija Nazaret	17
4.2.3. Kulturno društvo Lipa Šmartno ob Dreti	19
4.2.4. Kulturno društvo Godba Zgornje Savinjske doline Mozirje	19
4.3. KULTURNI PROGRAMI	20
4.3.1. Glasbena šola Nazarje	20
4.3.2. Osnovna šola Nazarje	21
4.3.3. Frančiškanska knjižnica	22
4.4. OSTALA KULTURA (PROJEKTI)	23
4.4.1. Iz roda v rod	23
4.4.2. Lesarski praznik	24
4.4.3. Lončarski praznik	24
5. JAVNA KULTURNA INFRASTRUKTURA V OBČINI NAZARJE	25
6. PRORAČUNSKO FINANCIRANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI	26
6.1. SREDSTVA ZA DELOVANJE	26
6.2. SREDSTVA ZA INVESTICIJE V JAVNO KULTURNO INFRASTRUKTURO	26
7. POSTOPKI LETNEGA NAČRTOVANJA IN POROČANJA ZA KULTURNE DEJAVNOSTI	27
8. DOLGOROČNI POGLED NA RAZVOJ KULTURE V OBČINI NAZARJE	28
9. VIRI	29

1. UVOD

Lokalni program kulture občine Nazarje je dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike v obdobju 2014-2017. Predlagatelj lokalnega programa kulture je županja občine Nazarje Majda Podkrižnik, ki je opravila tudi redakcijo dokumenta.

Pravna podlaga za sprejem lokalnega programa kulture je 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13), ki določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let.

Občina Nazarje je v sodelovanju s predstavniki institucionaliziranih kulturnih organizacij in kulturnih programov izdelala lokalni program kulture občine Nazarje. Omenjeni predstavniki so za posamezno področje kulture pripravili razvojne usmeritve z opredelitvijo srednjeročnih ciljev.

Lokalni program kulture izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini Nazarje. Povzema kulturno tradicijo v občini Nazarje, opredeljuje naloge in cilje občine na področju kulture ter javno kulturno infrastrukturo v občini Nazarje, definira proračunsko financiranje kulturnih dejavnosti, postopke letnega načrtovanja in poročanja za kulturne dejavnosti ter predstavlja dolgoročni pogled na razvoj kulture v občini Nazarje. V dokumentu so zastavljeni cilji in prioritete Občine Nazarje za štiriletno obdobje ter usmeritve za uresničitev zastavljenih ciljev.

Lokalni program kulture vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem kulture in njenim razvojem. Zagotavlja pogoje za skladen razvoj kulture v občini, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti in večjo dostopnost kulturnih dobrin ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti. Lokalni program kulture sprejme občinski svet občine Nazarje.

2. KULTURNA TRADICIJA V OBČINI NAZARJE

2.1. NAZARJE

Kulturno delovanje v Nazarjah je bilo živahno že v obdobju pred prvo svetovno vojno, saj je aktivno deloval mešani cerkveni pevski zbor, ki so ga vodili frančiškani. Med obema svetovnjima vojnama je deloval moški pevski zbor, leta 1934 pa je bil ustanovljen tudi Jazz ansambel, katerega člani so se kasneje vključili v godbo na pihala. Slednja je štela 18 do 20 godbenikov in je delovala vse do II. svetovne vojne. V tem obdobju je potekala tudi dramska dejavnost, ki so jo soustvarjali begunci iz Mirna na Primorskem.

Po premoru v času druge svetovne vojne je kulturna dejavnost znova oživila. Leta 1946 je bilo kulturno društvo uradno registrirano, preko sindikata pa so potekali tečaji folklore, knjižničarstva in režije. Zelo aktivna je bila folklorna skupina, znova je zaživela godba na pihala, pevci so se združili v pevski zbor. Dramska skupina je pripravila vsaj dve igri letno, sodelovala pa je tudi na vsaki krajevni proslavi.

Leta 1947 je v Nazarjah začel delovati kino, ki je leto kasneje dobil svoje stalno mesto v tukajšnjem kulturnem domu. Odlično se je razvila tudi knjižničarska dejavnost, saj je bila nazarska knjižnica konec petdesetih let ena najbogatejših v Zgornji Savinjski dolini.

V sedemdesetih letih je kulturna dejavnost v Nazarjah potekala v skromnejšem obsegu, delno tudi zaradi dotrajanega kulturnega doma. Nov hram kulture je bil zgrajen v letih 1979-1980. Poleg šolskega je zaživel še predšolski pevski zbor, iz malega komornega sestava je nastal dekliški pevski zbor, nadvse uspešno pa je v osemdesetih letih delovala dramska sekcija kulturnega društva. Ob koncu tega obdobja je bila ustanovljena plesna sekcija, ki je združevala mlade plesalke in plesalce v modernih plesih.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je dejavnost nekaterih sekcij kulturnega društva zamrla, na področju kulture je del aktivnosti izvajalo Turistično društvo Nazarje, pomembno vlogo v programu kulturnih prireditev pa je prevzela Glasbena šola Nazarje.

Delovanje Kulturnega društva Nazarje je spet zaživelo konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko je začel ponovno aktivno delovati Mešani pevski zbor KD Nazarje. Mladi iz Nazarij in Prihove so obudili dramsko sekcijo. Za protokolarne namene občine Nazarje je bil v tistem času odkupljen objekt Jakijeva hiša, v katerem naj bi se odvijali različni kulturni dogodki, razstave in prireditve, svoje prostore pa je dobil tudi Center za samostojno učenje Nazarje.

Iz podarjenih slik slikarja domačina Jožeta Horvata Jakija je nastala njegova stalna razstava. V prostorsko ločenem delu galerije vsako leto gostimo priznane slovenske likovne ustvarjalce.

Leta 2000 je Občina Nazarje ustanovila javni zavod za opravljanje muzejske dejavnosti Muzej Vrbovec, Muzej gozdarstva in lesarstva. S tem se je uresničila dolgoletna želja, da se zaščiti in predstavi kulturna dediščina gozdarstva in lesarstva,

ki sta bistveno zaznamovala življenje ljudi v Zgornji Savinjski dolini. Obširnemu evidentiranju in zbiranju gradiv je sledila postavitve stalne razstave, s katero je muzej septembra 2001 odprl vrata svojim obiskovalcem. Danes pod okrilje muzeja sodijo tudi naravoslovno kulturna učna pot Samostanski hrib in zbirke v Bohačevem toplarju.

Leta 2010 je občina odkupila propadajoči dvojni kozolec – Bohačev toplar in poskrbela za njegovo ohranitev. V popolnoma obnovljenem kozolcu je, poleg kmečke tržnice ter razstavno – prodajne galerije domače in umetnostne obrti, dobila svoje mesto tudi razstava Nazarje skozi čas, ki obiskovalca popelje skozi zgodovino krajev v občini Nazarje in spreminjanje njihove podobe.

2.2. KOKARJE

Ohranjeni viri pričajo o pestri dramski dejavnosti v Kokarjah v petdesetih letih prejšnjega stoletja. Člani dramskega krožka so igrali predvsem igre z vsebinami iz življenja preprostega človeka. Kulturno društvo je bilo uradno registrirano leta 1975, njegova dramska sekcija pa je bila v drugi polovici sedemdesetih let zelo uspešna tudi na gostovanjih. Do leta 1982 so pripravljali krajevne proslave ob različnih praznikih, zaradi neprimernih prostorov za delovanje pa je dejavnost zamrla.

V Kokarjah so leta 1997 z obnovitvijo registracije kulturnega društva nakazali željo, da bi dejavnost kulture znova zaživela, toda bistveno več od tega jim ni uspelo, saj ni prišlo do predvidene obnove tamkajšnjega zadružnega doma, ki je v tem času prešel v privatno lastnino. S tem je kulturno delovanje v Kokarjah zamrlo.

2.3. ŠMARTNO OB DRETI

Med obema svetovnjima vojnoma sta v Šmartnem ob Dreti delovala pevski zbor in tamburaška skupina. Javno knjižnico sta nadomeščali šolska in učiteljeva zasebna knjižnica. Po znanih podatkih je bilo kulturno društvo uradno ustanovljeno leta 1958, pod njegovim okriljem pa so delovali mladinski pevski zbor, gledališka skupina, knjižnica, šahovska sekcija, zaslediti pa je tudi zapiske o prihodkih od kino predstav.

Leta 1959 je znova zaživela tamburaška skupina, ker pa je bil njen vodja kmalu zatem premeščen na Lepo Njivo, je še istega leta prenehala z delovanjem. Dramska sekcija je bila aktivna, vendar se je morala odpovedati gostovanjem, ker niso uspeli zagotoviti prevozov.

V šestdesetih letih je bilo v Šmartnem ob Dreti zelo popularno gledanje televizije v društvenih prostorih, v sedemdesetih letih pa je dejavnost kulturnega društva začela zamirati, knjižnica ni imela zagotovljenih ustreznih prostorov. V začetku osemdesetih let je društvo za kratek čas ponovno oživel. V drugi polovici devetdesetih let se je uradno registriralo Kulturno društvo Lipa Šmartno ob Dreti v katerem aktivno delujejo Ljudske pevke »Lipa« od leta 2007.

3. NALOGE IN CILJI OBČINE NAZARJE NA PODROČJU KULTURE

3.1. NALOGE OBČINE NAZARJE NA PODROČJU KULTURE

Javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerimi se uresničuje kulturni razvoj Slovenije in slovenskega naroda, za katerega skrbijo Republika Slovenija in lokalne skupnosti. Javni interes za kulturo se uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za:

- ohranjanje kulturne dediščine,
- kulturno ustvarjalnost,
- dostopnost kulturnih dobrin in izboljšanje pogojev za delovanje kulturnih dejavnosti,
- kulturno raznolikost,
- slovensko kulturno identiteto,
- skupen slovenski kulturni prostor.

Naloge občine na področju kulture so navedene v 66. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo:

Občina zagotavlja tiste javne kulturne dobrine, katere določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjeni kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev, ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo.

Ne glede na prejšnji odstavek občina zagotovi tudi javne kulturne dobrine širšega pomena (uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti, novi mediji ipd.), če je to mogoče glede na objektivne okoliščine, kot so število prebivalcev, ekonomska moč, prostorske in kadrovske kapacitete ipd., oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije občine.

V skladu z nalogami občine in analizo obstoječega stanja kulture so za obdobje 2014–2017 oblikovani cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture, ki odražajo splošne prioritete kulturne politike, obenem pa odgovarjajo na ključne razvojne probleme posameznih področij.

3.2. CILJI OBČINE NAZARJE NA PODROČJU KULTURE

3.2.1. Zagotavljanje dostopnosti kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost

Dostopnost kulture ne sme biti bistveno pogojena s socialnim statusom posameznika, zato je ta cilj ena izmed prioritiet kulturne politike Občine Nazarje na vseh področjih kulture. Zato je potrebno:

- zagotavljati ustrezno skrb za optimalno delovanje in razvijanje javne kulturne infrastrukture,
- zagotavljati dostopnost javne kulturne infrastrukture najširšemu krogu izvajalcev s

področja kulture,

- zagotavljati ustrezne kadre in programe ter izvajanje skupnih projektov,
  - vključevanje in povezovanje z drugimi gospodarskimi dejavnostmi (turizem, izobraževanje),
  - izkoriščanje sistemskih virov financiranja s strani države,
  - razvoj kulture in ohranjanje kulturne ter druge dediščine.
-
- zagotavljati kvalitetne in zadostne programe, tudi z iskanjem sponzorjev in donatorjev.

3.2.2. Ohranitev obstoječega kulturnega standarda in njegova postopna nadgraditev

- financiranje kulturnih dejavnosti v okviru obstoječih proračunskih postavk na področju kulture in pomoč v primeru preseganja zastavljenega plana dela,
- ohranitev obsega kulturnih vsebin na ravni iz leta 2013 in dodajanje novih vsebin,
- povečevanje deleža samofinanciranja pri izvedbi novih vsebin.

3.2.3. Financiranje kulturnih dejavnosti skladno z zakonom

- priprava finančnih načrtov za področje kulture z upoštevanjem financiranja javnih služb v višini zakonsko opredeljenih osnov, ki vključujejo stroške delovanja zavodov, stroške za plačilo dela v skladu s kadrovskim načrtom in programske materialne stroške ter stroške za investicijsko vzdrževanje prostorov in nakup opreme,
- izvedba neposrednih pozivov za javne zavode,
- izvedba javnih razpisov ter javnih pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti, programe in projekte na podlagi Pravilnika o sofinanciranju programov na področju kulturne dejavnosti v Občini Nazarje (Ur. gl. slovenskih občin, št. 11/2013).

3.2.4. Nazarje kot pomembno in prepoznavno kulturno središče

- podpora nadstandardnim produkcijam,
- zagotavljanje publicitete kulturnoumetniških programov,
- prizadevanja, da bi nekatere prireditve postale dogodki na regionalnem oziroma državnem nivoju.

3.2.5. Zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje kulturnih dejavnosti

- Knjižnica: preučitev ustreznosti sedanjih prostorov v Domu kulture in odločitev glede potrebnosti selitve v druge prostore v istem objektu,
- Muzej Vrbovec: ureditev sobe za multimedijske predstavitve in ureditev večnamenskega prostora,
- Dom kulture: obnova opreme v skladu s predvideno dinamiko,
- ohranjanje ostale infrastrukture na področju kulture.

3.2.6. Zagotavljanje pogojev za razvoj kulturnoumetniške ustvarjalnosti občanov

- omogočiti dostopnost in članstvo v društvih,
- spodbujanje ustvarjalnosti preko izvedbe javnih razpisov in pozivov za financiranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, programov in projektov,
- sodelovanje pri pripravi in izvajanju programov Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Mozirje.

3.2.7. Dvig kulturne ravni in konkurenčnosti ponudbe

- celovit pristop pri vzgoji občanov, predvsem kulture mladih (multi-medijska podoba kulturnih dogodkov, plakatiranje, sodelovanje s šolami),
- vzgoja in izobraževanje občanov, ki pripravljajo kulturno ponudbo.

3.2.8. Predstavljanje naravne in kulturne dediščine

Naravna in kulturna dediščina sta ne le kulturni dobrini, temveč tudi potencial za gospodarski, še posebej turistični razvoj občine. Zato je potrebno:

- zagotavljati sredstva za obnovo kulturne dediščine,
- zagotoviti dostopnost do informacij o kulturni dediščini.

4. SEDANJE STANJE NA PODROČJU KULTURE Z OPREDELITVIJO CILJEV

Kulturno dejavnost v občini Nazarje zaradi preglednosti ločimo na štiri področja. Prvo področje je tako imenovana institucionalizirana kultura, drugo področje zajema ljubiteljsko kulturo (kulturna društva), tretje področje predstavljajo kulturni programi, četrto področje pa je tako imenovana ostala kultura, kjer so zajeti posamezni kulturni projekti.

Opis sedanjega stanja na področju kulture je povzetek gradiv, ki so jih za posamezno področje kulture pripravili predstavniki kulturnih organizacij in programov. Navedeni so tudi povzetki posameznih ciljev, kot jih vidijo ustvarjalci na področju kulture, vendar pa vsi ne pomenijo prioritete za občino Nazarje. Poglavlje štiri je namenjeno prikazu stanja na posameznem področju kulture z vidika posameznih ustvarjalcev in razširjeno s pobudami, za katere naj bi si posamezni nosilci prizadevali.

4.1. INSTITUCIONALIZIRANA KULTURA

Pod institucionalizirano kulturo so uvrščene institucije, katerih osnovna dejavnost je kultura.

4.1.1. Osrednja knjižnica Mozirje, Krajevna knjižnica Nazarje

Osrednja knjižnica Mozirje je splošna knjižnica, ustanovljena leta 2003 kot samostojni javni zavod na osnovi Zakona o knjižničarstvu (ZKnj-1), (Ur. l. RS, št. 87/2001). Kot strokovno organizirana institucija, ki jo je ustanovila takratna Kulturna skupnost Mozirje pa knjižnica sicer deluje od 1. junija 1973.

Javno službo na področju knjižničarstva opravlja na območju vseh sedmih občin Zgornje Savinjske doline: Občine Mozirje, Občine Nazarje, Občine Rečica ob Savinji, Občine Ljubno, Občine Gornji Grad, Občine Luče, Občine Solčava za skupaj približno 16.300 prebivalcev.

V njeni sestavi delujejo krajevne knjižnice v vseh občinskih središčih, upravlja pa tudi z Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani ter z Zbirko Aleksandra Videčnika.

Osrednja knjižnica Mozirje je kulturna ustanova, ki v svojem poslanstvu opredeljuje neomejen brezplačen dostop do knjižničnega gradiva in informacij ter dostop do informacijskih in kulturnih storitev v obsegu, kot jih določata področni zakon in ustanovitveni akt, in to za vse prebivalce, ki živijo in delajo na območju knjižnice.

Kot javna služba knjižnica zbira, obdeluje, hrani, posreduje ter omogoča uporabo knjižničnega gradiva in informacij v skladu s potrebami prebivalcev. S tem omogoča, da se uporabniki informirajo, dopolnjujejo svoje znanje, se vseživljenjsko izobražujejo, kakovostno izkoriščajo svoj prosti čas, se navajajo na uporabo novih medijev in informacijskih virov.

Knjižnici je z ustanovitvenim aktom in področnim zakonom naložena tudi domoznanska dejavnost, ki zajema zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje gradiva, ki predstavlja naše kraje in dejavnost ljudi tako v preteklosti kot sedanjosti. V okviru te dejavnosti deluje v mozirski knjižnici oddelek Domoznanska čitalnica, kjer

se hrani, obdeluje in uporabnikom posreduje domoznansko gradivo, ki priča o identiteti prebivalcev Zgornje Savinjske doline.

Opis stanja

Naloge, ki jih mora knjižnica izvajati, so opredeljene z Zakonom o knjižničarstvu (ZKnj-1), (Ur. l. RS, št. 87/2001) in Odlokom o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Mozirje (Ur. l. RS, št. 76/2009). Pogoji za izvajanje javne službe so podrobno opredeljeni v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12) in v Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/2003).

Za aktualnost knjižnične zbirke skrbi knjižnica z rednim odpisom zastarelega in poškodovanega gradiva, omogoča enostaven, brezplačen in učinkovit dostop do uporabe te zbirke in do uporabe informacijskih virov ter sodeluje v medknjižnični izposoji z vsemi knjižnicami v Sloveniji. Med svoje aktivne člane zajema 24,4% oz. 3.980 prebivalcev na območju lokalne knjižnične mreže. Poleg rednih dogodkov (predavanja, literarni večeri ipd.) knjižnica organizira posebne oblike dejavnosti za otroke in odrasle z namenom vzpodbujanja in razvijanja bralne kulture ter informacijske pismenosti.

Pogoji za celovito izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe

Ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva

Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015), ki jih je 21. aprila 2005 sprejel Nacionalni svet za knjižnično dejavnost v knjižnični zbirki določajo 4 knjige in 0,4 enote neknjižnega gradiva na prebivalca ter vsaj 100 naslovov periodike. Večino izmed teh določil knjižnica dosega, za 0,1 enoto na prebivalca je potrebno povečati še nakup neknjižnega gradiva.

Ustrezen prostor in oprema

Razpoložljivi prostori v Knjižnici Mozirje in v vseh krajevnih knjižnicah merijo okoli 868 m² in so izpod normativov in standardov, ki veljajo za splošne knjižnice. Velikost knjižnice namreč pogojujejo število in struktura prebivalcev na območju, število enot knjižničnega gradiva in vloga, ki jo ima knjižnica na svojem območju. V nekaterih krajevnih knjižnicah prostori delno ustrezajo, medtem ko so v drugih odločno premajhni. Tudi v Knjižnici Mozirje prostorski pogoji niso zadovoljivi v oddelku prostega pristopa do gradiv; v čitalnici in na mladinskem oddelku. Za optimalno delovanje vseh servisov bi bilo potrebno večje število čitalniških sedežev in računalniških delovnih mest.

Gradivo v knjižnici še ni zaščiteno pred krajo, kar je tudi pogoj za uvedbo knjigomata, ki bi strokovnim delavcem knjižnice omogočil več časa za delo z uporabniki.

Ustrezno število ustreznih usposobljenih delavcev

Strokovni knjižnični delavci so delavci z visoko, višjo in srednjo izobrazbo, ki opravljajo strokovna knjižnična dela, imajo strokovno knjižnično znanje, pridobljeno s formalnim ali z dopolnilnim izobraževanjem in strokovni bibliotekarski izpit. Glede na število zaposlenih knjižnica zaradi kadrovske podhranjenosti zaostaja za 3,3 strokovnega delavca.

Upravni knjižnični delavci: v knjižnici je sistemizirano delovno mesto direktor(-ica).

Cilji v obdobju 2014-2017

Glede na analizo stanja in načrtovanje razvoja knjižnične dejavnosti so v Osrednji knjižnici Mozirje v obdobju 2014–2017 opredeljeni naslednji cilji:

- pridobitev ustreznih prostorov in opreme za Knjižnico Mozirje, Knjižnico Nazarje in Knjižnico Luče,
- povečati odprtost Knjižnice Mozirje ob sobotah za pet ur; Knjižnice Nazarje in Knjižnice Gornji Grad,
- zaposlitev vsaj enega strokovnega delavca – brez ustreznega kadra je nerealno pričakovati rast in razvoj knjižnice v lokalnem okolju,
- dosledno skrbeti za kakovostno in ažurno nabavo knjižničnih gradiv na vseh nosilcih zapisa, ki jih definira zakonodaja,
- izposoja in promocija elektronskih knjig,
- informacijsko opismenjevanje uporabnikov – zaradi poglobljenih socialnih razlik ima knjižnica s tovrstnim izobraževanjem poudarjen socialni predznak,
- digitalizacija domoznanskega gradiva,
- povečati izposajo, obisk knjižnice in delež aktivnih članov knjižnice na 27%,
- uvedba knjigomata za vračanje in izposajo gradiva ter zaščita gradiva z RFID čipi
- izvajanje različnih oblik spodbujanja branja,
- organiziranje raznolikih prireditev za različne interese obiskovalcev,
- krepitev obstoječih in vzpostavljanje novih partnerstev z institucijami, zavodi, društvi,
- sodelovanje pri vnosu domoznanskih vsebin v portal Kamra in spletni biografski leksikon celjskozasavski.si.

Krajevna knjižnica Nazarje

Knjižnica Nazarje je organizacijska enota Osrednje knjižnice Mozirje in je bila na njeno pobudo in pobudo Republiške matične službe ustanovljena novembra 1980. Del knjižnega fonda je prejela od Kulturnega društva Nazarje, drugi del pa iz skupnega fonda Osrednje knjižnice Mozirje.

Prostor, ki meri približno 36 m² površine, je knjižnica dobila v Domu kulture Nazarje.

Članom in uporabnikom knjižnice v Nazarjah je na voljo preko 4.000 enot strokovno obdelanega knjižničnega gradiva, ki je namenjeno tako odraslim bralcem kot mladini. Po stanju 31. 12. 2013 je bilo v Knjižnico Nazarje včlanjenih 152 aktivnih članov, medtem ko je v celotni knjižnični mreži aktivnih 594 članov iz Nazarij.

Bralci so si v letu 2013 v Knjižnici Nazarje izposodili 2.858 enot knjižničnega gradiva.

Knjižnica Nazarje je hkrati tudi e-točka, kar pomeni, da je članom in uporabnikom knjižnice na voljo računalnik za dostop do vsebin svetovnega spleta, elektronske pošte, mogoče je urejanje in tiskanje dokumentov, skeniranje in fotokopiranje.

Od leta 2011 v Knjižnici Nazarje načrtno izvajamo razvijanje bralne kulture s prebivalci v tretjem življenjskem obdobju. Organizirana so redna mesečna literarna srečanja Pogovori o knjigah, pogovori o življenju, ki so dobro obiskana.

V okviru dejavnosti za predšolske otroke so v knjižnici dvakrat mesečno, od oktobra do maja, na voljo ure pravljič in ustvarjalne delavnice. Za osnovnošolske skupine

otrok pa ob njihovem obisku knjižnice izvajamo bibliopedagoške ure s predstavitvijo knjižnične dejavnosti.

V minulem letu 2013 se je obisk v Knjižnici Nazarje povečal kar za 44,8% v primerjavi z letom poprej, vendar pa prostorska stiska žal onemogoča postavitev ustreznega obsega in izbora knjižničnega gradiva.

Cilji v obdobju 2014-2017

- povečati izbor kakovostnega knjižničnega gradiva,
- povečati odpiralni čas knjižnice za uporabnike na 15 ur tedensko, kot ga predpisuje Uredba o osnovnih storitvah knjižnic,
- pridobiti večji in primernejši prostor za delovanje krajevne knjižnice v izmeri 150m², kar predpisuje Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe,
- promovirati in pridobiti čim večje število sodelujočih pri bralnih projektih Pogovori o knjigah, pogovori o življenju in bralna značka za odrasle,
- organizirati ogleda in predstavitve knjižnice za skupine predšolskih otrok iz vrtca Nazarje in vrtca Šmartno ob Dreti,
- izvajati bibliopedagoške ure za učence Osnovne šole Nazarje in podružnične osnovne šole Šmartno ob Dreti ter jih seznaniti z uporabo računalniškega programa COBISS,
- organizirati literarna srečanja za najstnike.

4.1.2. Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Mozirje

Območna izpostava Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Mozirje (v nadaljevanju JSKD OI Mozirje) je ena izmed 59 izpostav Slovenije, ki deluje za področje celotne Zgornje Savinjske doline, kjer povezuje in nadgrajuje delovanje kulturnih društev, skupin teh društev in posameznikov na področju sedmih občin – Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Luče in Šolčava. Z izpostavami Velenje, Žalec, Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Rogaška Slatina se združuje v eno izmed desetih medobmočij, in sicer v Celjsko koordinacijo.

Programi izpostave, ki se izvajajo za področje ljubiteljske kulture zajemajo pregledna srečanja in revije po posameznih področjih delovanja kulturnih društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V okviru JSKD OI Mozirje se pripravljajo programi in projekti s področja glasbene dejavnosti (vokalna), gledališča, folklore, likovne dejavnosti, literature ter večzvrstno (društva in projekti, ki se povezujejo s turizmom, športom ...) dejavnost, v prihodnje pa je cilj vzpodbuditi delovanje tudi na filmskem in plesnem področju, ki je v dolini trenutno najmanj razvito.

Vloga in naloga OI je predvsem nudenje strokovne podpore društvom na aktivnih področjih in zaznavanje potreb po izobraževanju in razvoju tistih dejavnosti, ki še niso razvite, oziroma so v manjšini.

Vsakoletno se v okviru Sklada pripravljajo prireditve, ki so namenjene predstavitvi, primerjavi in vrednotenju dosežkov ljubiteljskih kulturnih društev in skupin, katerih nastope spremljajo strokovnjaki za ustrezna področja, ki analizirajo predstavljeno

delo in svetujejo metode dela, hkrati pa izbirajo kvalitetne kandidate za udeležbo na prireditvah medobmočne oz. državne ravni. Povezovalni programi in projekti se tako izvajajo skozi vse leto, da pa poteka delo izpostave čimbolj povezano z okoljem skrbi, da se območne dejavnosti selijo iz občine v občino, kar omogoča, da na vseh projektih sodelujejo člani vseh skupin iz vseh kulturnih društev, kot tudi drugi izvajalci in ponudniki prostočasnih aktivnosti (osnovna šola, glasbena šola, knjižnica, muzej, ostala društva,..). Prav tako pa izpostava sodeluje in nudi pomoč pri organizaciji samostojnih prireditev kulturnim društvom.

Cilji v obdobju 2014-2017

- skrbeti za ohranjanje in razvoj ljubiteljske in profesionalne kulture na območju vseh sedem občin,
- spodbujati kulturno ustvarjalnost,
- povečati odziv kulturnih ustvarjalcev na letnih srečanjih, prireditvah in revijah,
- vzpodbujanje kvalitetnih programov društev ter predstavitev širši javnosti,
- ohranjanje in razvijanje strokovnega svetovanja društvom v smislu motiviranja za aktivno sodelovanje pri kulturnih projektih in programih,
- spodbujanje k razvoju tistih dejavnosti, ki še niso razvite oz. so v manjšini,
- aktivno sodelovanje s šolskimi ustanovami in spodbujanje sodelovanja otrok in učiteljev v kulturnih programih sklada ter drugimi ponudniki prostočasnih aktivnosti,
- sodelovanje s profesionalnimi institucijami in strokovnimi delavci na področju kulture.

4.1.3. Muzej Vrbovec Nazarje

Muzej Vrbovec, Muzej gozdarstva in lesarstva je javni zavod za opravljanje muzejske dejavnosti, ki ga je leta 2000 ustanovila Občina Nazarje .

Poslanstvo muzeja in njegove temeljne naloge so, da:

- zbira, hrani, konzervira in restavrira, dokumentira, varuje in znanstveno-raziskovalno proučuje premično kulturno dediščino s področja gozdarstva in lesarstva,
- pripravlja in posreduje tematske razstave in druge oblike predstavljanja dediščine doma in v tujini ter organizira gostovanje tujih razstav,
- pripravlja strokovne in znanstvene sestanke, seminarje in druge oblike strokovnega sodelovanja,
- organizira in izvaja znanstveno-raziskovalne naloge s svojega delovnega področja,
- daje pojasnila in nasvete fizičnim in pravnim osebam pri spoznavanju, varovanju in zaščiti dediščine,
- sodeluje z imetniki dediščine oziroma organi, ki jo hranijo,
- posoja muzejsko gradivo za razstavno dejavnost in posebne potrebe,
- razvija zavest o pomenu dediščine,
- redno in načrtno sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami in skrbi za popularizacijo svoje dejavnosti,

- izdaja, zamenjuje in prodaja strokovne publikacije, kataloge in drugo pisano in tiskano besedo, nosilce slike in zvoka ter ostale izdelke, povezane z dejavnostjo muzeja,
- izdaja in prodaja replike in spominke, vezane na dejavnost muzeja,
- izdaja prepise dokumentov, potrdila na podlagi dokumentov ter daje strokovna mnenja,
- opravlja druge storitve v skladu z zakonom.

Cilji v obdobju 2014-2017:

Dokumentacijska dejavnost:

- evidentiranje na terenu,
- zbiranje, dokumentiranje in inventarizacija muzejskih predmetov.

Promocija:

- izdaja promocijskih materialov,
- oglaševanje,
- direktni mailing posameznim ciljnim skupinam,
- sodelovanje s turističnimi ponudniki v dolini in regiji,
- sodelovanje v skupnih promocijskih akcijah Pedagoške sekcije, ki deluje v okviru Skupnosti muzejev Slovenije,
- večji poudarek nameniti spletnim trženjskim orodjem (spletne strani, socialna omrežja - facebook, twitter).

Pedagoška dejavnost:

- ohranjanje obstoječih programov za šolsko mladino (vodenja, učne ure z delovnimi listi) in razvijanje novih pedagoških programov (izvedba novih ustvarjalnih in lesarskih delavnic),
- priprava in uvajanje novih programov za praznovanja otroških rojstnodnevnih zabav.

Andragoški programi:

- nadaljevanje narodopisnih večerov z Aleksandrom Videčnikom;
- izvedba predavanj iz različnih tem povezanih z gozdarsko in lesarsko tradicijo,
- izvedba doživljajskih vodenj za odrasle po stalni muzejski razstavi.

Razstavna dejavnost:

- priprava lastnih občasnih tematskih razstav,
- priprava občasnih razstav gostujočih avtorjev (tesno sodelovanje z Zavodom za gozdove, OE Nazarje).

Naravoslovno – kulturna učna pot Samostanski hrib:

- dopolnitev učne poti z didaktičnimi točkami.

Lončarska pot Kokarski klobuk:

- organiziranje vodenih ogledov po poti.

Bohačev toplar – razstava Nazarje skozi čas:

- organiziranje vodenih ogledov kozolca,
- dopolnjevanje muzejske zbirke z novimi predmeti,
- priprava multimedije o znanih osebnostih iz nazarske občine.

Prireditve:

- ohranjanje lesarske tradicije (Lesarski praznik),
- obujanje spomina na zadrečko lončarstvo (Lončarski praznik),
- obujanje zgodovine gradu Vrbovec (priprava prireditve povezane s srednjeveško zgodovino gradu).

Turistično – informacijska dejavnost:

- seznanjanje domačih in tujih turistov z informacijami o Zgornji Savinjski dolini,
- zbiranje informacij o dogodkih v nazarski občini za mesečni koledar prireditev,
- priprava promocijskih materialov o turističnih zanimivostih občine Nazarje,
- izdaja kart kolesarskih in pohodniških poti v občini Nazarje,
- namestitev info ekrana s prikazom podrobnejših turističnih informacij iz občine Nazarje.

4.2. LJUBITELJSKA KULTURA

4.2.1. Kulturno društvo Nazarje

Kulturno društvo Nazarje je prostovoljno, samostojno in nepridobitno združenje fizičnih oseb, katerega osnovni namen je razvijanje kulturnih dejavnosti s področja kulturne ustvarjalnosti, izvajanje kulturnih dejavnosti, združevanje poklicnih delavcev in ljubiteljev na področju kulturne vzgoje in izobraževanja ter posredovanje in varovanje kulturnih vrednot.

Društvo pridobiva letna finančna sredstva skladno z zakonodajo in se poleg tega prijavlja na različne druge republiške razpise in išče sponzorje in donatorje pri podjetjih, ki delujejo v lokalni skupnosti.

Trenutno društvo aktivno deluje na glasbenem področju, opravlja kinematografsko dejavnost, ki je neposredno povezana z nameni in nalogami društva, organizira glasbena in gledališka gostovanja, pripravlja proslave ob državnih in občinskih praznikih ter likovne razstave in predstavitve knjig avtorjev Zgornje Savinjske doline. Delovanje KD Nazarje na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti presega lokalni pomen, zato se vključuje v programe regijskega in nacionalnega pomena.

Kulturno društvo si prizadeva, da bi oblikovalo pestro in zanimivo ponudbo ter pripeljalo v Nazarje dobre izvajalce z glasbenega, gledališkega, slikarskega, filmskega in knjižnega področja. V ta namen društvo sodeluje in se povezuje z

domačimi in tujimi organizacijami oziroma ustvarjalci na področju kulture ter drugimi osebami, ki imajo podobne cilje in namene.

Naloge in namen Kulturnega društva Nazarje so spodbujanje in krepitev ljubiteljskega delovanja ljudi na področju kulture, predvsem prireditvene dejavnosti, skrb za strokovno pomoč in mentorstvo svojim članom, skrb za izobraževanje svojih članov, skrb za povezovanje z drugimi društvi in ustanovami, skrb za predstavitev projektov, zastopanje skupnih interesov članov in dejavno sooblikovanje kulturne politike pri območni izpostavi Javnega sklada Republike Slovenije za kulturo, ter aktivno povezovanje z ostalimi društvi v lokalni skupnosti kot tudi med občinami v Zgornji Savinjski dolini.

Med prvenstvenimi nalogami, ki smo si jih zadali v novem Lokalnem programu kulture 2014-2017 so poleg naštetih dejavnosti, ki jo že izvajamo predvsem:

- povečanje članstva mladih,
- povezovanje z drugimi društvi na ravni občine Nazarje in širše,
- spodbujanje delovanja članov z nagrajevanjem za izjemne uspehe,
- predstavljanje in ohranjanje rezultatov svojega dela in dela posameznih članov.

Cilji v obdobju 2014-2017:

- ohranjanje in promocija kulturnih vsebin s področja kulturne dediščine,
- redno delovanje mešanega pevskega zbora (vaje in nastopi),
- redno delovanje kino sekcije v sodelovanju z Mladinskim društvom Nazarje,
- organizacija gledaliških in glasbenih gostovanj ,
- organizacija gledaliških in glasbenih gostovanj na ploščadi gradu Vrbovec,
- organizacija razstav v Galeriji Nazarje – Jakijeva hiša,
- organizacija multimedijских predstavitev,
- ustanovitev plesno-glasbene skupine za predšolske otroke in otroke prvega triletja OŠ,
- organizacija literarnih večerov in predstavitve knjižnih del,
- izdajanje publikacij, vabil in razstavnih katalogov,
- spodbujanje novih kulturnih dejavnosti
- organizacija likovne kolonije ob Lesarskem prazniku.

4.2.2. Kulturno društvo sv. Martina Marija Nazaret

Kulturno društvo sv. Martina Marija Nazaret je bilo ustanovljeno leta 2011 kot prostovoljno, samostojno in nepridobitno združenje fizičnih oseb z namenom ohranjanja, razvijanja in posredovanja kulturno-zgodovinskih vrednot in pospeševanja povezovanja ljudi tako znotraj župnije kot tudi v občini, izven naše občine ter v okviru možnosti tudi na mednarodni ravni.

Društvo v okviru nepridobitne dejavnosti opravlja naslednje osnovne naloge in obveznosti:

- ohranja in promovira kulturno dediščino;
- organizira in prireja umetniške ter ostale kulturne prireditve;
- organizira in izvaja strokovna izobraževanja s področja kulture za člane;
- organizira in vabi na predavanja, ki so v povezavi z namenom društva;
- omogoča in podpira duhovno rast članov v etiki in kulturi;

- povezuje člane ter omogoča izmenjavo mnenj in izkušenj med njimi;
- koordinira in vzpostavlja povezave na Evropski kulturni pešpoti sv. Martina ter podaja in posreduje znanje o njej širši javnosti;
- sodeluje s podobnimi organizacijami doma in v tujini;
- izvaja druge aktivnosti, skladne z namenom ustanovitve, Statutom in drugimi predpisi o društvih.

Skozi Nazarje poteka kulturna romarska pešpot sv. Martina iz Toursa v Franciji do Szombathelya na Madžarskem, kjer je bil ta svetnik rojen. Pomen poti je na podlagi snovne in nesnovne kulturne dediščine povezane s sv. Martinom predvsem v ustvarjanju vezi med ljudmi za bolj demokratično, humano in vzajemno Evropo. Pri iskanju in graditvi evropske identitete je nujno potrebno tkati vezi med predstavniki civilne družbe in si skupaj želeti, da se preseže stereotipe in predsodke. Pomembna je tudi simbioza kulture, duhovnosti in turizma, čemur daje velik pomen tudi Evropska komisija, ki podpira te poti v smislu gospodarskega in trajnostnega razvoja regij in pokrajin ob poti.

Člani društva so prehodili že velik del te pešpoti in sicer od Nazarij do Szombathelya na Madžarskem. Prva etapa je bila izvedena leta 2012, druga leta 2013 in dokončno zaključena v letu 2014. Pripravljena in urejena je stalna razstava fotografij Martinovih cerkva na evropski kulturni pešpoti sv. Martina. Društvo organizira in se udeležuje številnih prireditev na lokalnem nivoju. Sodeluje in se povezuje z domačimi in tujimi ustvarjalci ter akterji, ki imajo podobne cilje in namene. Deluje predvsem na področju vzajemne delitve dobrin, med katere spadajo tudi kulturne dobrine in topli medčloveški odnosi. Vse to ljudi povezuje in duhovno bogati. Ljudi povezuje tudi pesem in rezultat takšnega povezovanja je mešani pevski zbor, ki v okviru društva sv. Martina aktivno deluje že vse od začetka.

Člani društva sv. Martina želijo še naprej aktivno delovati v okviru svoje dejavnosti in se lotevati še zahtevnejših projektov, s katerimi bo nazarska postojanka Martinove pešpoti prepoznavna po Sloveniji in tudi izven nje.

Cilji v obdobju 2014-2017:

- organizacija samostojnih projektov,
- sodelovanje na raznih kulturnih prireditvah,
- sodelovanje z drugimi društvi v občini Nazarje in izven nje,
- redno delovanje mešanega pevskega zbora,
- organizacija razstav,
- dopolnitev in razširitev stalne razstave fotografij Martinovih cerkva ob evropski kulturni pešpoti od Toursa v Franciji do Szombathelya na Madžarskem,
- ureditev Martinove kleti v samostanu Nazarje za potrebe dejavnosti društva,
- priprava stalne zgodovinske foto razstave znamenitosti samostanske knjižnice in samostanske šole,
- nadaljevanje pohoda po kulturni romarski pešpoti od Nazarij do Toursa v Franciji.

4.2.3. Kulturno društvo Lipa Šmartno ob Dreti

Po nekajletnem nedelovanju društva so bili konec leta 2004 na občnem zboru društva izvoljeni nov zastopnik ter upravni in nadzorni odbor društva z namenom obuditev kulturnega dogajanja v kraju.

Jeseni leta 2007 je v okviru društva začela delovati pevka skupina Ljudske pevke KD Lipa, ki se je januarja 2008 predstavila na prvem javnem koncertu Veseli večer Ljudskih pevk KD Lipa z gosti.

Večino aktivnosti društva od takrat dalje predstavlja delovanje ljudskih pevk. V pevsko skupino je vključenih 10 domačink, ki jih družijo veselje do petja ljudskih pesmi. Poslanstvo skupine je ohranjanje in oživljanje ljudskih pesmi ter ljudskega načina petja. Ljudske pevke KD Lipa skrbijo, da se stare ljudske pesmi kot pomemben del kulturnega izročila ohranjajo in nam skozi petje pričarajo kanček idile starih časov. Mnoge nastope obogatijo tudi mladi domači harmonikarji. Na ta način skušamo k ustvarjalnemu sodelovanju v društvu pritegniti tudi mlajše krajanke.

Nastopajo na različnih prireditvah v domačem kraju, Zgornji Savinjski dolini in tudi drugod po Sloveniji, vsako leto se udeležijo številnih srečanj ljudskih pevcev in godcev.

V šestih letih delovanja so izdale že dve zgoščenki: leta 2009 prvo z naslovom »Pod lipico zeleno«, leta 2012 pa drugo z naslovom »Ko sem jaz še mlada bila«. Za skladbo Podrti dom so posnele tudi videospot.

Kulturno društvo Lipa vsako leto organizira nekaj tradicionalnih prireditev v domačem kraju (Veselo popoldne, Božično-novoletni koncert ...), s katerimi popestri vsakdanji utrip kraja.

Cilji v obdobju 2014-2017:

- redno delovanje skupine,
- organizacija kulturnih prireditev (koncertov),
- izobraževanje članov,
- sodelovanje na raznih prireditvah, nastopih, srečanjih,
- sodelovanje z drugimi društvi v KS Šmartno, Občini Nazarje in izven nje.

4.2.4. Kulturno društvo Godba Zgornje Savinjske doline Mozirje

Godba Zgornje Savinjske doline je prostovoljno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki ljubiteljsko delujejo na področju glasbene kulture s ciljem glasbenega izpopolnjevanja in javnega nastopanja. Po veljavni zakonodaji je organizirana kot društvo z imenom Kulturno društvo Godba Zgornje Savinjske doline. Sedež društva je v Mozirju. Je članica Zveze slovenskih godb in tesno sodeluje Javnim skladom za ljubiteljsko kulturo Republike Slovenije.

Namen društva je vzpodbujati kulturo in umetniško glasbeno dejavnost in tako prispevati k pospeševanju in razvoju splošne in še posebej glasbene kulture na območju vseh zgornjesavinjski občin: Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče, Solčava ter Gornji Grad.

Svoj namen in cilje uresničuje društvo z izvajanjem naslednjih nalog:

- organizira godbeno dejavnost in z nastopi prispeva k popestritvi kulturnih oz. vsakršnih javnih prireditvev, kjer je njeno sodelovanje zaželeno,
- skrbi za šolanje mladih glasbenikov in za strokovno vzgojo vseh članov godbe,
- sodeluje pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnih programov,
- sooblikuje kulturno politiko doline,
- podeljuje priznanja in nagrade za uspešno kulturo delovanje.

Večji del članov društva je glasbeno izobraženih. Svoje znanje so pridobili s šolanjem v Glasbeni šoli Mozirje ter kasneje v Glasbeni šoli Nazarje.

Cilji v obdobju 2014-2017

- kontinuirano izvajanje programa godbeništvaja,
- sodelovanje na vseh pomembnejših prireditvah v Zgornje Savinjski dolini ter izven nje,
- organizacija in izvedba pregledih letnih koncertov,
- organizacija in izvedba tematskih koncertov (velikonočni koncerti, pomladanski koncerti, jesenski koncert, ...),
- doseganje najvišjih rezultatov na državnih tekmovanjih,
- udeležba na preglednih revijah, festivalih in ostali srečanjih pihalnih orkestrorov projektno sodelovanje z občinami Zgornje Savinjske doline, Glasbeno šolo Nazarje, JSKD-jem ter Zvezo slovenskih godb.

4.3. KULTURNI PROGRAMI

Kulturni programi predstavljajo kulturo, ki združuje ostale institucionalizirane ustvarjalce in poustvarjalce kulturnih vsebin, ki se poleg redne ukvarjajo tudi s kulturno dejavnostjo.

4.3.1. Glasbena šola Nazarje

Glasbena šola Nazarje, katere ustanovitelj je Občina Nazarje, nudi vzgojno-izobraževalno delo otrokom na območju vseh zgornjesavinjskih občin. Njena osnovna dejavnost je vzgoja in izobraževanje mladih glasbenikov na osnovni stopnji. Poleg izvajanja izobraževalnih programov se ukvarja tudi z organizacijo koncertov ter se vključuje v različne glasbene in kulturne prireditve, hkrati pa podpira še druge spremljevalne dejavnosti:

- organizacija nastopov in koncertov v dvorani glasbene šole,
- organizacija večjih koncertov različnih zvrsti in tematik v vseh občinah Zgornje Savinjske doline, sodelovanje na proslavah, razstavah, kolegijih, in številnih drugih kulturnih, gospodarskih in družbenih prireditvah ob občinskih praznikih z nastopi solistov, komornih skupin, mladinskega pihalnega in godalnega orkestra ter ansambla harmonik in ansambla kitar. V zadnjih dveh letih prenekatero prireditev popestrimo tudi z baletno točko, vse v skladu z letnim delovnim načrtom šole,
- sodelovanje z vrtci, osnovnimi šolami, ter drugimi kulturnimi inštitucijami,

- organiziranje številnih dogodkov različnih zvrsti, s katerimi želimo krajanom Zgornje Savinjske doline njihov vsak dan kulturno obogatiti, to so različne delavnice, predavanja, seminarji...
- sodelovanje na revijah mladinskih pihalnih in godalnih orkestrrov glasbenih šol, prav tako na vseh drugih glasbenih revijah, ki jih prirejamo v Sloveniji,
- sodelovanje na regijskih, državnih in številnih mednarodnih tekmovanjih za soliste, komorne skupine in orkestre,
- organizacija koncertov dijakov in študentov,
- organizacija gostovanj domačih in tujih solistov, komornih skupin in orkestrrov.

Cilji v obdobju 2014-2017:

- nadaljevanje kvalitetnega izobraževanja na osnovni stopnji,
- prizadevali si bomo za povečanje števila učencev oziroma širitev, ki je bila v zadnjih letih zaradi krize ustavljena,
- vzpodbujali bomo vpis na deficitarne inštrumente,
- trudili se bomo še naprej dosegati visoke rezultate na regijskih, državnih in mednarodnih tekmovanjih,
- odkrivanje mladih glasbenih talentov ter razvijanje njihove nadarjenosti in usmerjanje na nadaljnjo glasbeno pot,
- doseganje ustreznega znanja za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih in pevskih zborih,
- načrtno izboljševanje glasbene izobraženosti v našem okolju, oziroma vzgajanje za multikulturno družbo, hkrati pa razvijanje in ohranjanje lastne kulturne in naravne dediščine,
- sodelovanje z drugimi kulturnimi organizacijami in ustvarjalci v dolini,
- sodelovanje z drugimi glasbenimi šolami (medsebojna izmenjava koncertov)
- sodelovanje z vsemi občinami Zgornje Savinjske doline
- prirejanje koncertov različnih zvrsti in glasbenih delavnic ter krajših oblik seminarjev
- nadaljevali bomo z nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih
- uvajanje novih programov (jazz zabavna glasba, narodnozabavna glasba...).

4.3.2. Osnovna šola Nazarje

Osnovna šola Nazarje je vzgojno-izobraževalni zavod, ki opravlja predšolsko in osnovnošolsko vzgojno-izobraževalno dejavnost na območju naselij Nazarje, Dobrovlje, Prihova, Doblečina, Lačja vas, Potok, Kokarje, Čreta pri Kokarjah, Žlavor, Zavodice, Pusto polje, Spodnje Kraše, Šmartno ob Dreti, Brdo Rovt pod Menino in Volog. Ustanovitelj OŠ Nazarje je Občina Nazarje.

Matična šola je Osnovna šola Nazarje, kjer je tudi sedež zavoda. Podružnična šola Šmartno ob Dreti opravlja osnovnošolsko izobraževanje za učence od 1. do 5. razreda na območju naselij Lačja vas, Potok, Pusto polje, Spodnje Kraše, Šmartno ob Dreti, Brdo, Rovt pod Menino in Volog. V okviru OŠ Nazarje je organizirana tudi enota vrtca Nazarje in Šmartno ob Dreti.

Osnovna šola Nazarje se s svojim delovanjem vključuje v življenje lokalne skupnosti in širše družbene skupnosti ter si prizadeva za socialni in kulturni razvoj delovnih ljudi in občanov. V ta namen se šola povezuje s podjetji, društvi in organizacijami,

krajevnimi skupnostmi in občino, vključujoč v te aktivnosti svoje učence in zaposlene delavce.

Zaradi svojega aktivnega in pestrega udejstvovanja na kulturnem področju je šola 1.9. 2013 prejela naziv Kulturna šola 2013, ki ga lahko uporablja do 31. 8. 2016.

Za uresničevanje svoje vloge v lokalnem okolju šola organizira različne oblike kulturnih dejavnosti, in sicer:

- šolsko proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku in dnevu državnosti,
- komemoracijo ob dnevu spomina na mrtve,
- občinsko prireditev ob dnevu samostojnosti,
- priprava kulturnega programa ob občinskem prazniku,
- priprava kulturnih prireditev za ostarele krajanje posameznih krajevnih skupnosti in upokojene delavce šole,
- razne prireditve v vrtcu (Praznovanje jeseni, Veseli december, lutkovne predstave, prireditve ob materinskem dnevu),
- razstave in obeležitev svetovnih dnevor,
- sodelovanje na likovnih in literarnih natečajih,
- samostojni koncerti in številni priložnostni nastopi pevskih zborov,
- sodelovanje pevskih zborov na tekmovanjih na regijskem, državnem in mednarodnem nivoju,
- ogledi gledaliških, baletnih, opernih, filmskih predstav in obisk knjižnega sejma,
- spoznavanje kulturne dediščine Nazarij, Slovenije in zamejstva,
- srečanja z literarnimi in likovnimi ustvarjalci,
- izvedba likovne kolonije v sodelovanju z akademskimi slikarji in razstava slik,
- spoznavanje različnih plesnih zvrsti v okviru projekta »šola pleše«,
- izvajanje interesnih dejavnosti (pevski zbori, dramski, likovni, fotografski krožek) in izbirnih predmetov (gledališki klub, šolsko novinarstvo) z namenom kulturnega osveščanja učencev,
- razna tekmovanja in prireditve (Bralna značka, Vesela šola, MEGA knjižni kviz itd.),
- kulturno-umetniške prireditve širših razsežnosti (tradicionalni dobrodelni koncert »za smeh v otroških očeh« v športni dvorani).

Cilji v obdobju 2014 - 2017:

- nadaljevanje kvalitetnega vzgojno-izobraževalnega procesa,
- izvajanje aktivnosti s kulturnega področja po dosedanem programu,
- sodelovanje pri organizaciji proslav ob krajevnih in državnih praznikih v lokalni skupnosti,
- sodelovanje z drugimi organizacijami in kulturnimi ustvarjalci v občini.

4.3.3. Frančiškanska knjižnica

Od nastanka frančiškanskega samostana v Nazarjah so se frančiškovi bratje v Nazarjah trudili za zbiranje knjižnega gradiva, ki so ga potrebovali za redno izobraževanje, delovanje teološke šole, samostanske lekarne in ljudske šole za otroke. Začetek knjižnice v frančiškanskem samostanu sega v leto 1660. Leta 1752, je komisar Ludvik Umek iz Gornjega Grada podaril frančiškanskemu samostanu v

Nazarjah knjige ocenjene na 300 goldinarjev. Knjižnica se je bogatila tudi s sredstvi iz ustanove, ki jo je za samostanske knjižnice ustanovil frančiškanski definator Sigismundus (Žiga) Skerpin.

Žal je bogata knjižnica med II. svetovno vojno utrpela nepopravljivo škodo. 3. avgusta 1944 je partizanska vojska samostan minirala in pri tem porušila prostore samostanske šole in knjižnice.

Leta 1996 je knjižnica, ki vsebuje knjižne izvode od leta 1497 do leta 1830, našla novo zavetišče v pozidanem vzhodnem delu samostana. Ureditev prostorov in novo knjižno opremo so financirali Frančiškanska prokuratura, Občina Nazarje in Ministrstvo za kulturo RS.

Frančiškanska knjižnica ne hrani samo knjig z versko vsebino, ampak tudi zgodovinske, zemljepisne, pravne, medicinske in klasične s slovarji in leksikone. Najpomembnejše mesto zavzemajo biblije, med katerimi je tudi Dalmatinova Biblija iz leta 1584. Med posebne dragocenosti sodi tudi Trubarjev prevod evangelijev iz leta 1582. Knjižnica premore pet inkunabul, ki so izšle tik pred koncem 15. stoletja, med njimi pa je najpomembnejša knjiga pesmi Sebastiana Branta.

Čeprav nazarska frančiškanska knjižnica ni najbogatejša med samostanskimi knjižnicami v Sloveniji, ima nekaj zelo zanimivih knjig, ki jih upravičeno štejemo med zaklade slovenske kulturne dediščine.

Cilji v obdobju 2014-2017:

- nadaljevanje izvajanja osnovnega poslanstva - hranjenja in prikazovanja bogate knjižne dediščine domačim in tujim obiskovalcem.
- nabava nove računalniške opreme.
- posodobitev alarmnega sistema.
- posodobitev varovalnega sistema proti kraji knjig.

4.4. OSTALA KULTURA (PROJEKTI)

Pod ostalo kulturo so uvrščene posamezne kulturne aktivnosti oz. kulturni projekti, ki jih izvajajo ostali oblikovalci kulturne podobe občine Nazarje, ki se bodisi združujejo v različnih organizacijah ali pa nastopajo kot posamezniki. Posebej so omenjene tri že tradicionalne prireditve, za organizacijo katerih v vsebinskem in strokovnem smislu skrbi Občina Nazarje in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Mozirje.

4.4.1. Iz roda v rod

Turistično društvo Nazarje v sodelovanju z mozirsko območno izpostavo Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti v mesecu juniju že vrsto let organizira glasbeno prireditev Iz roda v rod, ki pa v zadnjem času ne zmore več slediti prvotni ideji o nastopu harmonikarjev z diatonično harmoniko vseh generacij - od najstarejših do najmlajših. Rod starejših muzikantov namreč hitro izumira, drugi vzrok pa je vse bolj kvalitetna glasbena izobrazba mlajših harmonikarjev.

V zadnjih izvedbah je tako prireditev izzvenela predvsem kot izbirno tekmovanje harmonikarjev za nastop na Zlati harmoniki Ljubečne, kar pa ni bil njen osnovni

namen. Zato sklad za ljubiteljsko kulturo predlaga razširitev programske zasnove prireditve iz roda v rod na področje folklorne. Na ta način bi postala prireditev bolj prepoznavna in bolj odmevna, možno pa bi jo bilo tudi bolj lokalno obarvati.

Spremenjen koncept prireditve bi omogočil nazarskemu turističnemu društvu bistveno boljše možnosti za promocijo kraja in občine, saj bi lahko na srečanje povabili folklorne skupine iz Slovenije in zamejstva. Ob tej priložnosti bi se poleg kulturnih tkale tudi prijateljske in poslovne vezi, kar bi lahko pozitivno vplivalo na nadaljnji razvoj občine Nazarje in Zgornje Savinjske doline.

4.4.2. Lesarski praznik

Lesarski praznik v Nazarjah je tradicionalno praznovanje, katerega namen je doprinesiti k ponovni uveljavitvi lesarske panoge ob upoštevanju tradicije predelave lesa.

V sklopu praznovanja poteka Razvojna konferenca lesarjev – vseslovensko srečanje lesarskih podjetij, strokovnih, razvojnih in izobraževalnih inštitucij, zbornic, ministrstev in občin. Namen srečanja je opozoriti na probleme lesno predelovalne panoge ter s predlaganimi rešitvami in ukrepi uresničiti njene razvojne priložnosti na regionalni in državni ravni. Ključno vprašanje je, ali smo skupaj sposobni dati ustrezne odgovore glede razvojne perspektive panoge, njenega tehnološkega preboja in njene večje uveljavitve.

Poleg strokovnega, obsega praznovanje tudi kulturno družabni del z otvoritvijo razstave na temo lesa in izdelkov iz lesa, športnimi igrami lesarskih delavcev, sejmom izdelkov iz lesa, igrami za obiskovalce in drugimi kulturno družabnimi dogodki.

4.4.3. Lončarski praznik

Lončarstvo ima v naših krajih dolgo tradicijo, zato so krajanje že 1995 sklenili, da jo obudijo s praznovanjem. Takrat smo imeli v Kokarjah prvi Lončarski praznik. Datum praznovanja je povezan z lončarstvom v Zadrečki dolini. 26. maja 1740 so se v Gornjem Gradu sestali vsi zadrečki lončarji. Obravnavali so in sprejeli nam prvi znani lončarski red. Kasneje se je središče lončarstva iz Gornjega Grada prestavilo v Kokarje.

Krajevni odbor Kokarje je stopil korak dalje in se povezal z Muzejem Vrbovec v Nazarjah, kjer so nam pomagali pri načrtovanju in urejanju Lončarske poti. Od leta 2013 je pot označena ter opremljena z vsebinskimi tablami.

Od takrat dalje je v Kokarjah prva sobota pred 26. majem namenjena lončarskemu prazniku. V tem času se odvijajo lončarske delavnice za otroke in odrasle. Vsako leto je organiziran voden ogled lončarske poti po naših vaseh. V praznovanje se vključijo tudi učenci OŠ Nazarje in je dan hkrati namenjen druženju generacij in spoznavanju tradicije.

5. JAVNA KULTURNA INFRASTRUKTURA V OBČINI NAZARJE

Na podlagi 70. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13) in 16. člena Statuta občine Nazarje (Ur. gl. ZSO, št. 1/2011-UPB1 in 11/2012) je Občinski svet na svoji 31. redni seji, dne 29. 5.2014 sprejel Sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture:

- **Dom kulture Nazarje**, last Občine Nazarje, parc. št. 922/2, ZKV 679 k.o. Prihova,
- **Grad Vrbovec - Muzej gozdarstva in lesarstva**, solastništvo Občina Nazarje – 8519/20000, parc. št. 484/3, ZKV 763 k.o. Prihova,
- **Bohačev toplar**, last Občine Nazarje, parc. št. 904/12, ZKV 818 k. o. Prihova,
- **Jakijeva Hiša - Galerija**, last Občine Nazarje, parc. št. 887/6, ZKV 413 k. o. Prihova.

Kot javna infrastruktura na področju kulture se razglša tudi oprema v navedenih objektih, ki služijo kulturnim dejavnostim.

6. PRORAČUNSKO FINANCIRANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI

6.1. SREDSTVA ZA DELOVANJE

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo prinaša novosti glede sistema financiranja, ki jih je potrebno upoštevati tudi na lokalni ravni. Koncept javnih kulturnih dobrin sicer poskuša obravnavati kulturne izvajalce enotno, vendar pa je potrebno za različne kategorije kulturnih izvajalcev uveljaviti različne režime financiranja.

Javne kulturne dobrine se zagotavljajo s financiranjem javne službe in financiranjem kulturnih projektov. Pomembna novost zakona je, da se pri financiranju javne službe v kulturi upoštevajo enake osnove za izračun sredstev pri izvajalcih, ki so javni zavodi, kot pri drugih izvajalcih javne službe in javnih kulturnih programov ter projektov.

V EUR

	2014	2015	2016	2017
Sredstva za delovanje	136.903	138.000	139.000	140.000

6.2. SREDSTVA ZA INVESTICIJE V JAVNO KULTURNO INFRASTRUKTURO

Investicije v kulturi za štiriletno obdobje so opredeljene v občinskem načrtu razvojnih programov.

V letih 2014–2017 je predvideno investiranje v javno kulturno infrastrukturo po naslednji dinamiki:

V EUR

	2014	2015	2016	2017
Sredstva za investicije in investicijsko vzdrževanje	70.000	36.000	35.000	10.000

7. POSTOPKI LETNEGA NAČRTOVANJA IN POROČANJA ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Občina Nazarje skladno z zakonom v letih 2014–2017 predvideva tri načine financiranja:

- a) financiranje javnih zavodov preko neposrednega poziva in izdaje odločbe o javnih sredstvih;
- b) financiranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in programov na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva in sklenjene letne pogodbe o financiranju;
- c) financiranje kulturnih projektov na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva in sklenjene pogodbe.

Letno načrtovanje kulturnih dejavnosti se sprejme s potrditvijo proračuna za tekoče leto, poročanje sledi ob sprejemanju zaključnega računa.

8. DOLGOROČNI POGLED NA RAZVOJ KULTURE V OBČINI NAZARJE

Kulturno delovanje v občini Nazarje ima bogato tradicijo, še posebej na področju zborovskega petja, dramske dejavnosti, glasbenega ustvarjanja in kinematografske dejavnosti. Tudi knjižničarska dejavnost je konstantno prisotna od sredine prejšnjega stoletja, ob tem pa je potrebno omeniti še folklorno in plesno dejavnost, ki sta tako kot ostale v minulem obdobju doživljale svoje vzpone in padce.

Občina Nazarje kulturni dejavnosti namenja pomembno mesto v strategiji nadaljnega razvoja, kar dokazuje tudi pričujoči lokalni program kulture, katerega namen je zagotoviti pogoje za skladen razvoj kulture v občinskem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti in večjo dostopnost kulturnih dobrin ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti.

Občina namerava poleg javnih kulturnih dobrin, ki jih predvideva zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), v primerljivem obsegu kot doslej dolgoročno podpirati tudi ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Ena izmed prioritet bo zagotavljanje dostopnosti kulture vsem občanom, kar bo doseženo z optimalnim delovanjem in razvijanjem javne kulturne infrastrukture, zagotavljanjem dostopnosti javne kulturne infrastrukture najširšemu krogu izvajalcev in zagotavljanjem kvalitetnih programov. Občina Nazarje bo sodelovala pri kulturni vzgoji občanov, še posebej šolske populacije, in spodbujala članstvo v društvih, ki ukvarjajo s kulturo.

Razvoj kulture v Nazarjah je skrb vseh, ki delujemo na področjih kulture, najsi gre za glasbo, vizualne umetnosti, knjigo, knjižnico, kulturno dediščino, muzej ali kino. Je tudi skrb tistih, ki jim je kultura namenjena - uporabnikom kulture, in vseh tistih, ki tako ali drugače vplivajo na položaj kulture, zato kultura še zdaleč ni le stvar kulturnikov. Obdobje zadnjih štirih let je bilo obdobje, ko je občina Nazarje prvič sprejela strategijo razvoja kulture in jo v dobršni meri uresničevala. Rezultati tega obdobja potrjujejo, kako pomembno je, da ima kulturna politika svoj strateški načrt. V času finančne krize pa je sledenje začrtanim ciljem toliko bolj usodno za razvoj slehernega področja. Potrudimo se, da bo v naslednjem obdobju naša občina imela dobro strategijo razvoja kulture.

V ta namen bo Občina Nazarje financirala kulturne dejavnosti v okviru načrtovanih proračunskih postavk, s čimer bo ohranjala obseg kulturnih vsebin na ravni iz leta 2014 in spodbujala dodajanje novih vsebin ter istočasno povečevanje deleža samofinanciranja pri izvedbi novih vsebin.

S podporo nadstandardnim produkcijam, zagotavljanjem publicitete kulturno-umetniških programov in nadgradnjo nekaterih prireditev v dogodke regionalnega oziroma državna pomena bo Nazarje postalo še bolj pomembno in prepoznavno kulturno središče kot je sedaj.

9. VIRI

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS št. 77/07-UPB, 56/08,4/10, 20/11 in 111/13)
- Strategija razvoja Občine Nazarje 2012-2017 s smernicami razvoja do 2030, Občina Nazarje, februar 2012
- Lokalni program kulture Občine Nazarje 2004-2007, Občina Nazarje, april 2004
- Statuti in ostala organizacijska dokumentacija subjektov kulture v občini Nazarje
- Razvojne usmeritve subjektov kulture z opredelitvijo srednjeročnih ciljev
- 1248-1998 Grad Vrbovec Nazarje, Epsi, Nazarje 1998